

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223201505
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2223201505.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A., v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Ádorská ulica č. 41, Dunajská Streda, dieťa rodičov: L. o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov: Q. takto

rozhodol:

I. Ústavná starostlivosť nariadená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 15P/82/2022 - 61 zo dňa 04.11.2022 nad maloletým A. sa zrušuje.

II. Maloleté dieťa TV. sa zveruje do spoločnej pestúnskej starostlivosti Q., ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a majú právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého A.. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 10.05.2023, preneseným tunajšiemu súdu dňa 13.07.2023, sa navrhovatelia domáhali zverenia maloletého dieťaťa do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti. V návrhu uviedli, že maloletý A. im bol ústne predstavený na osobnom stretnutí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave. Boli im poskytnuté k nahliadnutiu aj všetky dostupné správy s dôležitými údajmi o ňom, fotografie a video. Oboznámili sa aj s jeho pôvodom, prostredím, z ktorého pochádza, situáciou rodičov a jeho blízkej rodiny. Majú informácie o jeho prenatálnom stave, zdravotnom stave po jeho narodení a súčasnom stave a vývine. Bol rizikovým novorodencom najmä z dôvodu drogovej závislosti jeho mamy, trochu predčasne sa narodil a mal abstinenčné príznaky, preto musel aj dlhšie pobudnúť v nemocnici a neskôr bol pravidelne sledovaný v odborných ambulanciách. Prakticky hneď bol situovaný u profesionálnej náhradnej matky Centra pre deti a rodiny Q., vďaka ktorej mu bola poskytnutá adekvátna starostlivosť, čo do zdravotnej, ošetrovateľskej, psychologickkej, čím sa mohol vyvíjať a rozvíjať po každej stránke. A.o je biologickým súrodencom R., ktorého majú tiež v pestúnskej starostlivosti. Boli plní očakávania, ale zároveň mali rešpekt voči záväzku, ktorý ich čakal. Zahájili stretnutia v CDR Q. od 04.04.2023, už prvé stretnutie dopadlo veľmi príjemne. Momentálne jeho stav nenaznačuje ťažký zdravotný stav, ktorý by nevedeli zvládnuť a jeho psychomotorický vývin viditeľne napreduje. Myslia si, že dostali dostatočné informácie, okolnosti zvažili a sú odhodlaní prijať A.a taký, aký je. Ide im o jeho záujmy. Túžia sa stať viacnásobnými „rodičmi“, byť aj A.ovi oporou, domovom,

rukami, o ktoré sa môže oprieť, ktoré ho pohladia, pomôžu, byť ľuďmi, ktorí ho budú milovať za každých okolností. Chcú mu poskytnúť zázemie a rodičovské vzory a predstavu o úplnej, fungujúcej rodine, na čo si myslíme, že majú spôsobilosti a predpoklady.

2. Matka sa podanému návrhu písomne nevyjadrila.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom po oboznámení sa s podaným návrhom a listinami, v neospravedlnenej neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľov, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 02.08.2023, výsledkami z lustrácie matky v registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, ako aj ostatným spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

4. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15P/82/2022 zo dňa 04.11.2022 bola nad maloletým A.om nariadená ústavná starostlivosť s umiestnením do Centra pre deti a rodiny Q.. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, k rukám Centra pre deti a rodiny Q.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.12.2022.

5. Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 15P/56/2023 - 20 zo dňa 17.05.2023 súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté dieťa do starostlivosti manželov P., a obmedzil trvanie neodkladného opatrenia na čas do rozhodnutia vo veci samej o podanom návrhu navrhovateľov zveriť maloleté dieťa, A.a, do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 02.08.2023, v zastúpení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, z prešetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľov vyplýva, že v domácnosti býva aj brat maloletého A. ktorý bol zverený do starostlivosti pestúnov na základe rozhodnutia OS Trnava č. k. 40P/64/2022 zo dňa 16.11.2022 právoplatným dňa 14.12.2022. Pestúnka pracuje ako F. s priemerným mesačným príjmom cca 1.500 eur a pestún je t. č. na materskej dovolenke s maloletým A., predtým bol na materskej dovolenke s maloletým R., inak je zamestnaný ako vedúci distribútor pre TD.ť a jeho príjem je cca 1.300 eur. Maloletá W. Domácnosť je moderne zariadená, čistá a uprataná, presvetlená. Maloleté deti majú spoločnú izbu, ktorá slúži ako herňa, majú tam množstvo rôznych hračiek, knižiek, postieľku aj posteľ. V izbe spáva malol. R. a neskôr to bude spoločná izba oboch chlapcov. Momentálne sa však maloletý A. v noci viackrát budí, tak má postieľku v ďalšej izbe, ktorá je umiestnená pri vĺande, na ktorej spáva v prípade potreby niekto z pestúnov. Biologická matka TV. sa podľa vyjadrenia navrhovateľov o maloleté deti nezaujíma. Všetok voľný čas trávia spoločne ako rodina, hrajú sa, chodia na výlety, snažia sa napĺňať všetky potreby a záujmy maloletých detí. Súrodenci majú pekný vzťah, zvykli si na seba aj maloletý A.o sa na ich rodinné prostredie postupne adaptoval a deti sú spolu šťastné a veselé. L. obvodná lekárka maloletých, sa vyjadrila, že rodinu eviduje už v súvislosti s malol. W.m. S maloletým A. boli už v ambulancii na návšteve. A. pôsobil spokojne, nezaznamenali žiadne nedostatky. Starostlivosť manželov hodnotia ako dobrú.

7. Podľa § 48 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“). (2) Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 48 ods. 3 zákona o rodine veta prvá, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom.

9. Podľa § 55 ods. 2 zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 55 ods. 3 zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

11. Podľa § 51 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Z vykonaného dokazovania zisteného stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že matka si svoje pomery počas nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým A.. neupravila, o maloleté dieťa sa nezaujímal. Maloletý A. bol uznesením Okresného súdu Dunajská Streda dočasne zverený do osobnej starostlivosti manželov P. v ktorej domácnosti sa adaptoval. Súd mal riadne preukázané, že navrhovatelia majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, a z dokazovania dospel súd k záveru, že navrhovatelia spĺňajú osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, na zverenie maloletého dieťaťa do ich pestúnskej starostlivosti. Navrhovatelia boli zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a deklarovali, že spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s nimi žijú v domácnosti, zaručujú, že budú pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Preto súd návrhu vyhovel, a maloleté dieťa zveril navrhovateľom do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti. Zároveň v súlade so zákonom súd upravil rozsah práv a povinností pestúnov.

15. Z uvedeného dôvodu tak došlo k zrušeniu nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, keď pestúnska starostlivosť má prednosť pred krajnou formou náhradnej starostlivosti, akou ústavná starostlivosť nepochybne je. Súd zároveň vykonal dokazovanie k pomeroch matky maloletého dieťaťa: z vykonanej lustrácie mal súd preukázané, že maloletý R. je siedmym narodeným dieťaťom z matky. Matka nie je vedená v databáze Sociálnej poisťovne ako osoba s dosahovaným príjmom. Každý rodič je povinný prispievať na výživu svojho maloletého dieťaťa osobnou starostlivosťou, a/alebo zabezpečením vecným plnením (bývanie, ošatenie, stravy) a/alebo prispievaním na výživu peňažnými prostriedkami. Keďže matka nie je zárobkovo činná, súd určil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého A. minimálnou výškou, 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, čo činí v čase rozhodnutia súdu 36,80 eur, ktorú sumu je matka povinná poukazovať vždy vopred do 15teho dňa v mesiaci, na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

16. O nároku a výške náhrady trov konania rozhodol súd v zmysle generálnej klauzuly vyjadrenej v § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov tak, že žiaden z

účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na odklonenie sa od tejto zásady v mimosporovom konaní; náhradu trov konania si žiaden účastník ani neuplatnil, konanie je vecne oslobodené od platenia súdneho poplatku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.